



RÅDETS AFGØRELSE (FUSP) 2024/583

af 8. februar 2024

om Den Europæiske Unions maritime sikkerhedsoperation med henblik på at sikre retten til fri sejlads i forbindelse med krisen i Det Røde Hav (EUNAVFOR ASPIDES)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 42, stk. 4, og artikel 43, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 28. februar 2022 vedtog De Forenede Nationers Sikkerhedsråd (»FN's Sikkerhedsråd«) resolution 2624 (2022), hvori det på det kraftigste fordømmer det stigende antal hændelser ud for Yemens kyst, herunder angreb på civile skibe og handelsskibe samt vilkårlig eller ulovlig beslaglæggelse og tilbageholdelse af handelsfartøjer, som udgør en betydelig risiko for den maritime sikkerhed for fartøjer i Adenbugten og Det Røde Hav langs Yemens kyst.
- (2) Den 12. december 2022 vedtog Rådet konklusioner, hvori det bekræfter, at Unionens engagement i Yemen er knyttet til Unionens centrale interesser og forpligtelser, herunder støtte til fred og en regelbaseret international orden, den humanitære nødvendighed af at støtte Yemens befolkning, gennemførelsen af dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed i hele verden, Yemens betydning for vigtige havforsyningsruter for energi og andre råstoffer og målet om at sørge for sikkerhed og stabilitet i Golfregionen samt Det Røde Hav og Afrikas Horn og behovet for at forhindre yderligere spredning af terrororganisationer. Rådet bekræftede endvidere, at maritim sikkerhed har stor indvirkning på den internationale søhandel, og at Unionen er rede til at intensivere sine bestræbelser på at opbygge tillid og fremme maritim sikkerhed og sikring i Golfregionen som helhed og Det Røde Hav.
- (3) Den 24. oktober 2023 vedtog Rådet konklusioner om godkendelse af en revideret EU-strategi for maritim sikkerhed (EUMSS) og dens handlingsplan, der fastlægger rammerne for, at Unionen kan træffe yderligere foranstaltninger til at beskytte sine interesser til søs og beskytte sine borgere, sine værdier og sin økonomi, samtidig med at internationale regler fremmes, og at internationale instrumenter, navnlig De Forenede Nationers havretskonvention (UNCLOS), overholdes fuldt ud.
- (4) Siden oktober 2023 har talrige houthiangreb været rettet mod fartøjer i Det Røde Hav, Adenbugten, Det Arabiske Hav og Omanbugten. Sådanne angreb bringer søfolks liv på fartøjer i fare og udgør en krænkelse af friheden på det åbne hav og retten til transitpassage gennem stræder, der anvendes til international sejlads, hvilket er forankret i UNCLOS. De har en negativ indvirkning på handelsskibsfarten og økonomierne i mange lande i Unionen og i regionen.
- (5) Den 10. januar 2024 vedtog FN's Sikkerhedsråd resolution 2722 (2024), hvori det på det kraftigste fordømmer houthiangrebene på handelsfartøjer, understreger betydningen af udøvelsen af navigationsmæssige rettigheder og frihedsrettigheder for alle staters fartøjer i Det Røde Hav, herunder for handelsfartøjer, der sejler i transit gennem Baab al-Mandabstrædet, i overensstemmelse med folkeretten, kræver, at houthierne øjeblikkeligt indstiller alle sådanne angreb, bekræfter, at handelsfartøjers udøvelse af navigationsmæssige rettigheder og frihedsrettigheder i overensstemmelse med folkeretten skal respekteres, og noterer sig medlemsstaternes ret i overensstemmelse med folkeretten til at forsvare deres fartøjer mod angreb, herunder dem, der undergraver navigationsmæssige rettigheder og frihedsrettigheder.
- (6) Den 29. januar 2024 godkendte Rådet et krisestyringskoncept for Den Europæiske Unions eventuelle maritime sikkerhedsoperation med henblik på at sikre retten til fri sejlads i forbindelse med krisen i Det Røde Hav med en indledende varighed på ét år efter dens iværksættelse. I overensstemmelse med den reviderede EUMSS bør Den Europæiske Unions maritime sikkerhedsoperation (»operationen«) bidrage til maritim sikkerhed langs de vigtigste kommunikationslinjer til søs i et område, der omfatter Det Røde Hav, Det Arabiske Hav og Den Persiske Golf, i

samarbejde med andre vigtige aktører og ledsages af stærke og målrettede diplomatiske outreachaktiviteter med partnere i Golfstaternes Samarbejdsråd, regionale aktører og kyststater. Operationen bør derfor oprettes. Dens indsatsområde, som bør bestå af maritime områder, bør defineres i overensstemmelse med det aftalte mandat i de relevante planlægningsdokumenter.

- (7) Det strategiske mål med operationen bør være at sikre en EU-flådetilstedeværelse i det område, hvor der finder angreb sted, med henblik på at garantere retten til fri sejlads for fartøjer i tæt samarbejde med ligesindede garantier af maritim sikkerhed.
- (8) Med henblik herpå bør operationen ledsage fartøjer, sikre maritim situationsbevidsthed og beskytte fartøjer mod angreb til søs i forskellige områder. Den bør forblive af defensiv karakter. De styrker, der er deployeret i forbindelse med operationen, bør handle i overensstemmelse med gældende folkeret, herunder den folkeretlige sædvaneret, herunder selvforsvar, når betingelserne herfor er opfyldt, med henblik på at forsvare sig mod et nært forestående eller igangværende angreb på deres egne eller tredjeparters fartøjer. Operationen bør handle i fuld overensstemmelse med UNCLOS. De nærmere bestemmelser og betingelser for ovenstående bør fastlægges i operationsplanen, herunder reglerne for magtanvendelse, der skal godkendes af Rådet.
- (9) Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité bør under ansvar af Rådet og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik varetage den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen og træffe relevante afgørelser i overensstemmelse med artikel 38, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).
- (10) Et tæt samarbejde med ligesindede garantier af maritim sikkerhed vil kræve, at der er mulighed for på grundlag af gensidighed og inklusivitet at udveksle klassificerede informationer til og med klassifikationsgraden »SECRET UE/EU SECRET« med den amerikanskledede Operation Prosperity Guardian og de samlede flådestyrker og mulighed for at videregive EU's klassificerede informationer til og med den relevante klassifikationsgrad til ligesindede partnere i overensstemmelse med Rådets afgørelse 2013/488/EU ⁽¹⁾, som fastsætter reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer.
- (11) I henhold til artikel 41, stk. 2, i TEU og i overensstemmelse med Rådets afgørelse (FUSP) 2021/509 ⁽²⁾ skal aktionsudgifterne i forbindelse med denne afgørelse, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, afholdes af medlemsstaterne —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Mission

1. Unionen opretter herved Den Europæiske Unions maritime sikkerhedsoperation med henblik på at sikre retten til fri sejlads i forbindelse med krisen i Det Røde Hav. Denne operation skal bidrage til maritim sikkerhed langs de vigtigste kommunikationslinjer til søs i et område, der er omhandlet i stk. 3, i samarbejde med andre vigtige aktører.
2. Operationen navngives EUNAVFOR ASPIDES.
3. Indsatsområdet omfatter Baab al-Mandabstrædet og Hormuzstrædet samt internationale farvande i Det Røde Hav, Adenbugten, Det Arabiske Hav, Omanbugten og Den Persiske Golf. Dets detaljerede grænser, eventuelle underområder og interesseområdet fastsættes i de relevante planlægningsdokumenter, der godkendes af Rådet.
4. Det strategiske mål med EUNAVFOR ASPIDES er at sikre en EU-flådetilstedeværelse i indsatsområdet med henblik på at garantere retten til fri sejlads for fartøjer i tæt samarbejde med ligesindede garantier af maritim sikkerhed.

⁽¹⁾ Rådets afgørelse 2013/488/EU af 23. september 2013 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 274 af 15.10.2013, s. 1).

⁽²⁾ Rådets afgørelse (FUSP) 2021/509 af 22. marts 2021 om oprettelse af en europæisk fredsfacilitet og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2015/528 (EUT L 102 af 24.3.2021, s. 14).

5. Til dette formål skal EUNAVFOR ASPIDES, så vidt midler og kapacitet rækker:
- ledsage fartøjer i indsatsområdet
 - sikre maritim situationsbevidsthed i indsatsområdet
 - beskytte fartøjer mod angreb til søs i forskellige områder under fuld overholdelse af folkeretten, herunder principperne om nødvendighed og proportionalitet i et underområde af indsatsområdet.

Artikel 2

Udnævnelse af den øverstbefalende for EU-operationen

Flotilleadmiral Vasileios GRYPARIS udnævnes herved til øverstbefalende for EU-operationen EUNAVFOR ASPIDES.

Artikel 3

Udpegelse af EU-operationens hovedkvarter

Det operative hovedkvarter for EUNAVFOR ASPIDES skal være beliggende i Larissa, Grækenland.

Artikel 4

Politisk kontrol og strategisk ledelse

- Under ansvar af Rådet og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (HR) udøver Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité (PSC) den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af EUNAVFOR ASPIDES.
- Rådet bemyndiger herved PSC til at træffe de relevante afgørelser i overensstemmelse med artikel 38 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU). Denne bemyndigelse omfatter beføjelserne til at ændre planlægningsdokumenterne, herunder operationsplanen, kommandovejen og reglerne for magtanvendelse. Den omfatter også beføjelserne til at træffe beslutninger om udnævnelsen af den øverstbefalende for EU-operationen og af den øverstbefalende for EU-styrken. Beslutningskompetencen med hensyn til EUNAVFOR ASPIDES' mål og afslutning forbliver i Rådet.
- PSC orienteres regelmæssigt om gennemførelsen af EUNAVFOR ASPIDES, og navnlig aflægger formanden for EU's Militærkomité (EUMC) med regelmæssige mellemrum rapport til PSC derom. PSC kan indkalde den øverstbefalende for EU-operationen eller den øverstbefalende for EU-styrken til sine møder, alt efter hvad der er relevant.
- Den øverstbefalende for EU-operationen forelægger hver anden måned PSC rapporter om gennemførelsen af EUNAVFOR ASPIDES.
- PSC aflægges med regelmæssige mellemrum rapport til Rådet.

Artikel 5

Militær ledelse

- EUMC forestår overvågningen af, at EUNAVFOR ASPIDES, der gennemføres under ansvar af den øverstbefalende for EU-operationen, udføres korrekt.
- Den øverstbefalende for EU-operationen aflægges med regelmæssige mellemrum rapport til EUMC. EUMC kan i nødvendigt omfang indbyde den øverstbefalende for EU-operationen eller den øverstbefalende for EU-styrken til sine møder.
- Formanden for EUMC fungerer som det primære kontakttled for den øverstbefalende for EU-operationen.

Artikel 6

Konsekvens i Unionens reaktion og samarbejde med tredjeparter

1. HR sikrer, at denne afgørelse gennemføres og er i overensstemmelse med Unionens optræden udadtil som helhed, herunder Unionens udviklingsprogrammer og humanitære bistand.
2. HR, der bistås af Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten), fungerer som det primære kontakttled til De Forenede Nationer, myndighederne i landene i regionen og andre multinationale og bilaterale aktører, herunder Golfstaternes Samarbejdsråd, Den Arabiske Liga, Amerikas Forenede Stater og Det Forenede Kongerige.
3. EUNAVFOR ASPIDES sikrer tæt samordning med Den Europæiske Unions militæroperation med henblik på at bidrage til maritim sikkerhed i den vestlige del af Det Indiske Ocean og i Det Røde Hav (EUNAVFOR Atalanta) oprettet ved Rådets fælles aktion 2008/851/FUSP ⁽³⁾.
4. EUNAVFOR ASPIDES samarbejder med Operation Prosperity Guardian, de samlede flådestyrker og stater, der er villige til at bidrage til maritim sikkerhed i dens indsatsområde.
5. EUNAVFOR ASPIDES samarbejder tæt med skibsfartssektoren, navnlig gennem Centret for Maritim Sikkerhed på Afrikas Horn (MSCHOA).
6. EUNAVFOR ASPIDES samarbejder med de relevante myndigheder i medlemsstaterne, med relevante EU-agenturer og -organer, navnlig EU-Satellitcentret (Satcen), og med relevante FSFP-missioner og -operationer, navnlig med Den Europæiske Unions militærmission for at bidrage til uddannelsen af somaliske sikkerhedsstyrker (EUTM Somalia) oprettet ved Rådets afgørelse 2010/96/FUSP ⁽⁴⁾ og Den Europæiske Unions kapacitetsopbyggende mission i Somalia (EUCAP Somalia) oprettet ved Rådets afgørelse 2012/389/FUSP ⁽⁵⁾.
7. EUNAVFOR ASPIDES bistås af Satcen og Den Europæiske Unions Efterretnings- og Situationscenter ved indsamling af de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udføre sine opgaver.

Artikel 7

Tredjestaters deltagelse

1. Uden at dette anfægter Unionens selvstændige beslutningstagning eller dens fælles institutionelle ramme, og i overensstemmelse med de relevante retningslinjer fra Det Europæiske Råd, kan tredjestater opfordres til at deltage i EUNAVFOR ASPIDES.
2. Rådet bemyndiger herved PSC til at opfordre tredjestater til at tilbyde bidrag og efter henstilling fra den øverstbefalende for EU-operationen og fra EUMC at træffe de relevante afgørelser om accept af de foreslåede bidrag.
3. Detaljerede ordninger vedrørende tredjestaters deltagelse fastlægges i aftaler, der indgås i henhold til artikel 37 i TEU og i overensstemmelse med proceduren i artikel 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Hvis Unionen og en tredjestat har indgået en rammeaftale om denne tredjestats deltagelse i Unionens krisestyringsmissioner, finder bestemmelserne i en sådan aftale anvendelse i forbindelse med EUNAVFOR ASPIDES.
4. Tredjestater, der yder væsentlige militære bidrag til EUNAVFOR ASPIDES, har samme rettigheder og forpligtelser i den daglige ledelse af EUNAVFOR ASPIDES som de medlemsstater, der deltager deri.

⁽³⁾ Rådets fælles aktion 2008/851/FUSP af 10. november 2008 om Den Europæiske Unions militæroperation med henblik på at bidrage til maritim sikkerhed i den vestlige del af Det Indiske Ocean og i Det Røde Hav (EUNAVFOR Atalanta) (EUT L 301 af 12.11.2008, s. 33).

⁽⁴⁾ Rådets afgørelse 2010/96/FUSP af 15. februar 2010 om Den Europæiske Unions militærmission for at bidrage til uddannelsen af somaliske sikkerhedsstyrker (EUT L 44 af 19.2.2010, s. 16).

⁽⁵⁾ Rådets afgørelse 2012/389/FUSP af 16. juli 2012 om Den Europæiske Unions kapacitetsopbyggende mission i Somalia (EUCAP Somalia) (EUT L 187 af 17.7.2012, s. 40).

5. Rådet bemyndiger herved PSC til at træffe de relevante afgørelser om nedsættelse af en bidragyderkomité, hvis tredjestater yder væsentlige militære bidrag.

Artikel 8

Det EU-ledede personels status

Status for EU-ledede enheder og deres personel defineres om nødvendigt i overensstemmelse med folkeretten.

Artikel 9

Finansielle ordninger

1. De fælles udgifter til EUNAVFOR ASPIDES administreres i overensstemmelse med afgørelse (FUSP) 2021/509.
2. Referencebeløbet for de fælles udgifter til EUNAVFOR ASPIDES er 8 000 000 EUR. Den procentdel af referencebeløbet, der er omhandlet i artikel 51, stk. 2, i afgørelse (FUSP) 2021/509, er 30 % i forpligtelser og 30 % i betalinger.

Artikel 10

Videregivelse og udveksling af informationer

1. HR har om nødvendigt og i overensstemmelse med EUNAVFOR ASPIDES' operationelle behov bemyndigelse til at videregive ikkeklassificerede EU-dokumenter, der vedrører Rådets forhandlinger om EUNAVFOR ASPIDES, og som er omfattet af tavshedspligt i henhold til artikel 6, stk. 1, i Rådets forretningsorden, til udpegede tredjestater ⁽⁶⁾. PSC udpeger, såfremt disse betingelser er opfyldt, efter en konkret vurdering de pågældende tredjestater.
2. HR har om nødvendigt og i overensstemmelse med EUNAVFOR ASPIDES' operationelle behov bemyndigelse til i henhold til afgørelse 2013/488/EU at videregive følgende af EU's klassificerede informationer, som er udarbejdet med henblik på EUNAVFOR ASPIDES, til udpegede tredjestater:
 - a) til og med den klassifikationsgrad, der findes i den relevante informationssikkerhedsaftale indgået mellem Unionen og den pågældende tredjestat, eller
 - b) til og med klassifikationsgraden »RESTREINT UE/EU RESTRICTED« for informationer, der videregives til Egypten, Golfstaternes Samarbejdsråd og dets medlemsstater og Indien samt til andre tredjestater udpeget af PSC.
3. HR bemyndiges herved til gennem deres hovedkvarter at udveksle klassificerede informationer, der er relevante for EUNAVFOR ASPIDES på klassifikationsgraden »SECRET UE/EU SECRET«, med Operation Prosperity Guardian og de samlede flådestyrker, hvor en sådan udveksling i indsatsområdet er nødvendig af operationelle årsager, i overensstemmelse med afgørelse 2013/488/EU og med forbehold af ordninger mellem HR og de kompetente myndigheder for de pågældende operationer.
4. De videregivelser og udvekslinger af informationer, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3, gennemføres under fuld overholdelse af principperne om gensidighed og inklusivitet. Klassificerede informationer, der modtages, behandles af EUNAVFOR ASPIDES uden nogen sondring mellem de ansatte og udelukkende på grundlag af operative krav.
5. HR har bemyndigelse til at indgå de ordninger, der er nødvendige for at gennemføre bestemmelserne om videregivelse eller udveksling af informationer i denne afgørelse.

⁽⁶⁾ Rådets afgørelse 2009/937/EU af 1. december 2009 om vedtagelse af Rådets forretningsorden (EUT L 325 af 11.12.2009, s. 35).

6. HR kan delegere bemyndigelserne til at videregive eller udveksle informationer og muligheden for at indgå de i denne artikel omhandlede ordninger til embedsmænd i EU-Udenrigstjenesten, den øverstbefalende for EU-operationen eller den øverstbefalende for EU-styrken i overensstemmelse med bilag VI, afsnit VII, i afgørelse 2013/488/EU.

Artikel 11

Ikrafttræden og afslutning

1. Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.
2. EUNAVFOR ASPIDES udløber ét år efter datoen for dens iværksættelse.
3. Der foretages en strategisk revision af EUNAVFOR ASPIDES i god tid inden denne afgørelses udløb.
4. Denne afgørelse ophæves fra den dato, hvor EU-operationens hovedkvarter i overensstemmelse med de planer, der er godkendt for så vidt angår EUNAVFOR ASPIDES' afslutning, afvikles, jf. dog de procedurer, der er fastlagt i afgørelse (FUSP) 2021/509 vedrørende EUNAVFOR ASPIDES' revision og regnskabsaflæggelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. februar 2024.

På Rådets vegne
H. LAHBIB
Formand